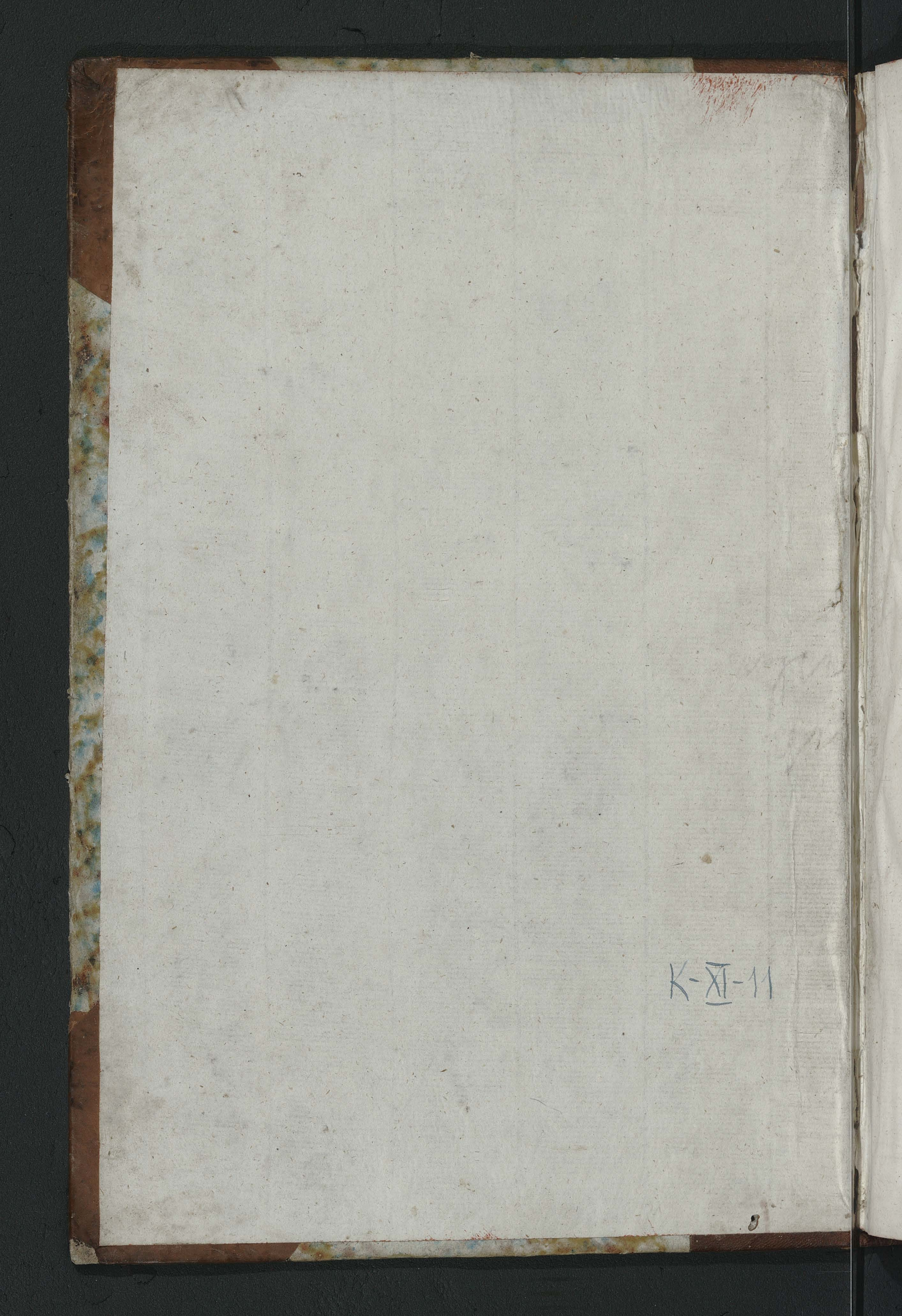
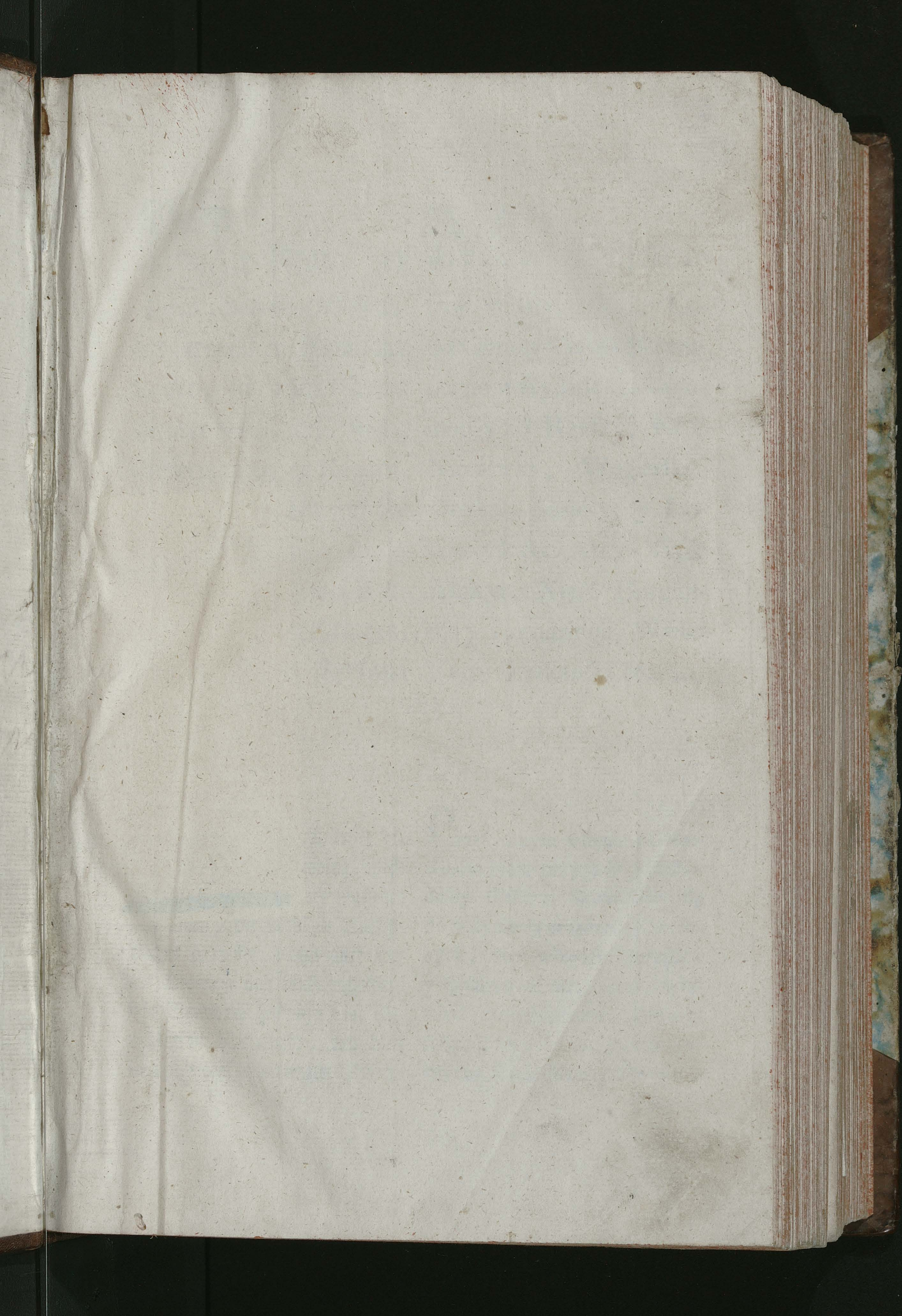
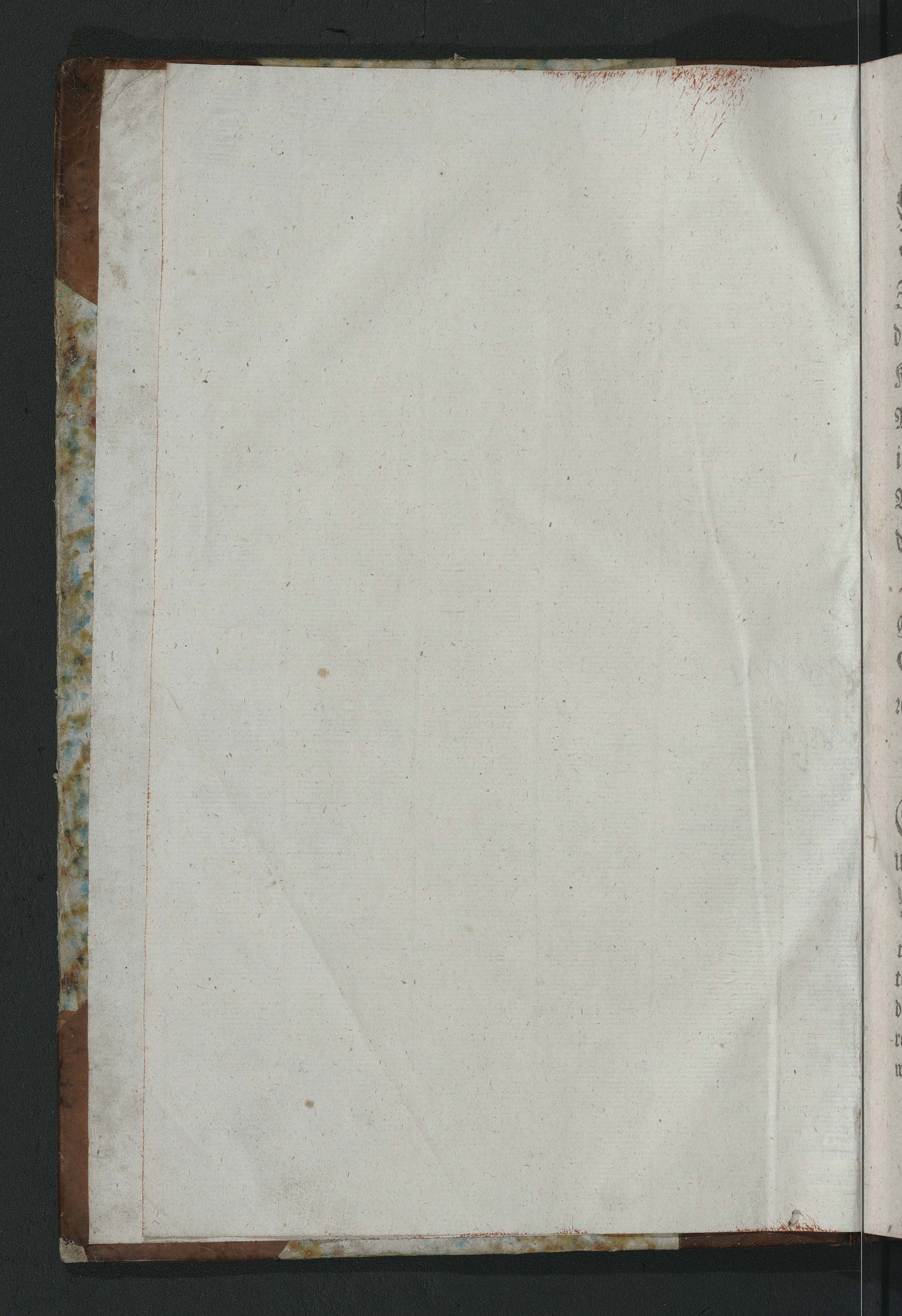

Wir Franz der Zweyte, von Gottes Gnaden erwählter römischer Kaiser, zu allen Zeiten Mehrer des Reichs, König in Germanien, zu Hungarn, Böheim, Galizien, und Lodomerien, rc. Erzherzog zu Oesterreich, Herzog zu Burgund und zu Lothringen, Großherzog zu Toskana rc. rc.

MY FRANCISZEK WTÓRY, ZBOŻEY ŁASKI OBRANY CESARZ RZYMSKI, PO WSZYSTKIE CZASY POMNOŻYCIEL RZESZY, KRÓL NIEMIECKI, WĘGIERSKI; CZESKI, GALICYI Y LODOMERYI &c. ARCY-XIĄŻE AUSTRYI, XIĄŻE BURGUNDYI Y LOTHARYNGII, WIELKI XIĄŻE TOSKANSKI &c. &c.

Nachdem Wir mit dem russisch-kaiserlichen, und königlich-preussischen Hofe das Ubereinkommen getroffen haben, daß in Rücksicht des ehemaligen Pohlens alle Besitzungen, Einkünfte, Vermögen, und Rechte der fremden Geistlichkeit jenem Landesfürsten heimfallen sollen, in dessen Gebiete diese Einkünfte oder Besitzungen haften, so zwar, daß also das gesammte in Westgalizien befindliche, und der russisch-kaiserlichen, oder

Wszedłszy z Dworami Rossyiśko-Cesarskim y Królewśko-pruśkim w Umowę, iż względem bywszey Rzeczypospolitey Polskiey wszystkie Possessye, Dochody, Maiątki, y Prawa obcego Duchowieństwa na Rzecz Skarbu tego Monarchy przypaść maią, w którego Prowincyi Dochody podobne lub Possessye znayduią się, tak dalece, iż dla tego wszystkie w Galicyi Zachodniey znayduiące

königlich-preussischen Geistlichkeit gehörige Vermögen Unserer Disposizion überlassen bleibt; nachdem ferner das Vermögen der ostgalizischen Geistlichkeit, welches sie hierlandes besaß, und welches Wir laut der unterm 5ten Junius 1784 mit der ehemaligen Republik Pohlen getroffenen Konvenzion an gedachte Republik abgetreten hatten, mit der Besitznehmung von Westgalizien ebenfalls Unserer Kammer zugefallen ist; nachdem endlich das gesammte geistliche, und Kirchenvermögen seinem Endzweck, und ächten Ursprung gemäß, so wie nach dem wahren Geist der Kirche ein zum Kirchen- und Gottesdienste, zur Seelsorge, und zur Unterstützung der Armuth bestimmtes Patrimonium ist, von dem den geistlichen Individuen, und Gemeinden blos die Nutzniessung für ihren standesmässigen Unterhalt gebühret, die Fürsorge aber: ob das Ganze sowohl, als auch vorzüglich der Uiberschuß zur oben erwähnten Hauptbestimmung richtig verwendet werde, eines der wesentlichen Rechte, und Pflichten des Landesfürsten ausmacht; so ist Uns allerdings daran gelegen, in die genaue und verläßliche Kenntniß des gesammten geistlichen

się; a Rossyisko-Cesarskiemu lub Królewsko pruskiemu Duchowieństwu należące Maiatki Dyspozycyi Naszey poddane są; gdy zatym Maiątki Duchowieństwa Wschodnio-Galicyiskiego, które toż w tuteyszym posiadało Kraiu, y które to Maiątki *My* podług Konwencyi z bywszą Rzecząpospolitą na dniu 5ym Czerwca 1784. zawartey, rzeczoney Rzeczypospolitey odstąpili byliśmy, przy obięciu Galicyi Zachodniey równie na Rzecz Kamery Naszey przypadły; gdy na ostatek cały Duchowny y Kościelny Maiątek stosownie do Celu y prawdziwego Powstania swego, iako wedle szczerego Ducha Kościoła na służbę Boską y Kościelną, na Opiekę Dusz (*pro Cura Animarum*), oraz ku wsparciu Ubóstwa przeznaczone Patrimonium iest, z którego Osobom Duchownym y Parafianom iedynie tylko Użytek ku Sustentacyi onych przyzwoitey należy, Obawa zaś: czyli tak Całość tegoż Maiątku, iako też osobliwie zbywaiąca Jlość onegoż na wyżey opisane głowne Przeznaczenie w istocie obrócone bywa, iednym z naycelnieyszych

Ver-

Vermögens von Westgalizien zu gelangen, es möge selbes der, im russisch- kaiserlichen, oder königlich- preussischen Antheile domizilirenden, oder der ostgalizischen, oder endlich selbst der westgalizischen Geistlichkeit zugehören.

Praw y Obowiązków Monarchy iest; zależy *Nam* przeto że wszech miar na tym, weyść w rozpoznanie ściśle i nieomylne całego Duchownego Maiątku Galicyi Zachodniey; czyli tenże do Duchowieństwa w Części Kraiu Rossyisko Cesarskiey lub Królewsko-Pruskiey, lub w Galicyi Wschodniey, lub też na ostatek nawet do Duchowieństwa w Galicyi Zachodniey mieszkaiącego należy.

Zu diesem Ende befehlen Wir:

Rozkazuiemy tym końcem:

Erstens allen Unseren getreuen Unterthanen, Vasallen und Einwohnern von Westgalizien, wessen Standes, Würde, und Namen sie immer seyn mögen, daß sie jedes quocunque titulo in ihren Besitz gelangtes bewegliches oder unbewegliches Vermögen, das ist: Güter, Grundstücke, Realitäten, Preziosen, jährliche Nutzungen und Einkünfte ꝛc. welches entweder der Geistlichkeit im russisch- kaiserlichen Antheile des ehemaligen Pohlens, oder jener im königlich- preussischen

Po pierwsze Wszystkim Naszym wiernym Poddanym, y Obywatelom Galicyi Zachodniey, iakiego Ci kolwiek Stanu, Godności, Dostoieństwa y Nazwiska bydź tylko mogą, ażeby o wszelkim y każdym tak ruchomym iako y nieruchomym Maiątku, któren *quocunque titulo* w Possessyą onych się dostał, to iest: o Dobrach, Gruntach, Realnościach, Rzeczach kosztownych (Prætiosa) rocznych Dochodach y Intratach,

Antheile, oder endlich der ost- oder westgalizischen Geistlichkeit, als: Bischöfen, Aebten, Klöstern utriusque ritus & sexus, Kapiteln, Akademien, Seminarien, Stiftungen, Kirchen, Pfarreyen, Spitälern, Bruderschaften, und allen übrigen geistlichen Gemeinden, eigenthümlich zugehöret, bis zum 17ten April 1798 bei Unserer Kammerprokuratur in Krakau unausbleiblich anzeigen sollen.

Zweytens. Binnen eben dieser Zeitfrist haben alle Schuldner, auf deren Gütern, Häusern oder Realitäten ein Kapital simplicis debiti, eine Reemzionalsumme, ein jährlicher Zins, Zehend, Holzungsrecht, oder eine andere Dienstbarkeit, oder was immer für ein Recht mit Spezial- oder Generalhypotheke haftet, oder auch ohne Pfandverschreibung sich befindet, welches einer oder der anderen der oberwähnten Geistlichkeiten gehöret, der Kam-

które bądź Duchowieństwa w Rossyisko - Cesarskiey Części Kraiu bywszey Rzeczypospolitey Polskiey, lub owego w Królewsko - Pruskiey Części, lub nakoniec Duchowieństwa Wschodnio - albo Zachodnio - Galicyiskiego, iako to: Biskupów, Opatów, Klasztorów *utriusque ritus et Sexus*, Kapituł, Akademiów, Seminariów, Fundacyi, Kościołów, Probostw, Plebaniów, Szpitalów, Bractw y wszystkich innych Duchownych Zgromadzeń, własnością prawdziwą są, aż do dnia 17go Kwietnia 1798. Kamery Prokuraturze (*Fiskusowi*) Naszemu w Krakowie niezawodnie donieśli.

Powtóre; w Ciągu tegoż samego Terminu maią wszyscy dłużnicy, na Dobrach których, Domach lub Realnościach Kapitał iaki czystego długu (*simplicis debiti*), tudzież Summa recensyonalna, roczny Czynsz, Dziesięcina, Prawo wolnego wrębu w Lasach, lub inna iaka powinność, alboliteż wszelkie iakiekolwiek Prawo za Specyalną lub Generalną Hypotheką lokowane są, lub też bez Zapisu zastawy znayduiące

mer-

merprokuratur die getreuliche Anzeige hievon zu machen, und nicht nur den Namen des Gläubigers, des Schuldners, der Hypotheke, und des Kreises, sondern auch die Inskripzion de feria, castro & anno anzuführen, so wie die stipulirten Interessen, und den Termin, bis zu welchem, und an wen diese Interessen bezahlt worden sind, anzumerken.

Drittens. Wäre ein geistliches Vermögen, ein Kapital, oder die hieran rückständigen Interessen, oder andere Einkünfte im Rechtsstreit, oder nur im Widerspruch befangen, so darf dessen ungeachtet dieses Vermögen nicht verheimliget werden, sondern ist mit allen seinen Nebenumständen genau anzuzeigen.

Viertens. Zu der getreulichen Anzeige des geistlichen Vermögens sind nicht nur die Eigenthümer der Hypotheke, auf welcher das Kapital, oder andere geistliche Einkünfte haften, sondern auch die Vormünder, und Kuratoren, die Witwen, welche das Lebtagsrecht auf der Hypotheke haben, die obligatorischen, ar-

się, a które do iednego lub drugiego z powyżey rzeczonego Duchowieństwa należą, Kamery Prokuraturze to ieſt Fiskuſowi wierną tego wszystkiego uczynić Relacyą, a nietylko Nazwiſko Wierzyciela, Dłużnika, Hypothekę y Cyrkuł wyrązić, ale oraz także y *Napis de feria*, *Castro & Anno* podać; niemniey Procent ſtypulowany y Termin, do którego y komu Procent takowy wypłaconym został, zanotować.

Po trzecie; A gdyby Maiątek iaki Duchowny, Kapitał lub z tąd pochodzący Procent czyli Prowizya lub inne iakie Dochody w Procesſie lub szczególnie w Kontrowerſyi zoſtawały, niepowinien bydź wszelako dla tego Maiątek utajony, lecz ma bydź z wszelkiemi swemi okolicznościami wyrażony.

Po czwarte; do takowego wiernego podania Maiątku Duchownego obowiązani są nietylko Właściciele Hypotheki, na którey Kapitał lub inne iakie Duchowne dochody założone są, ale oraz Opiekunowie y Kuratorowie, Wdowy dożywocie na Hypothecę zapiſane maiące, tudzież o-

 ren-

rendatorischen, und emphiteutischen Besitzer verbunden.

Fünftens. Wer immer von den zu dieser Anzeige Verpflichteten ein geistliches Vermögen verschweiget, soll als einer, der ungerechter Weise fremdes Vermögen an sich ziehen will, nicht nur Unserer landesfürstlichen Gnade auf immer unwürdig angesehen, sondern auch verhalten werden, den doppelten Werth des Verschwiegenen unnachtsichtlich zu erlegen.

Sechstens. Jener, der nach Verlauf des oben festgesetzten Termins ein verschwiegenes geistliches Vermögen bei Unserer Kammerprokuratur anzeiget, soll, wenn die Anzeige gegründet befunden, und das verschwiegene Vermögen eingebracht wird, nebst Geheimhaltung seines Namens ein Drittheil zur Belohnung erhalten; von welcher Belohnung Niemand, er sey Inn- oder Ausländer, weltlichen, oder geistlichen Standes, ja selbst Unsere Kammerprokuratur, und andere Aemter, ausgeschlossen werden soll.

Siebentens. Endlich wollen Wir alle Schuldner der Geistlichkeit hiedurch beruhigen, daß es hiebei keines-

bligatoryczni, arendownicz. ni, y Emphiteutyczni Possessorowie.

Po piąte; Ktokolwiek z Osób obowiązek Podania Maiątek Duchowny na siebie włożony, takowy utai, nie tylko iako ów, który sposobem nieprawnym Maiątek cudzy sobie przywłaszczyć chce, stanie się na zawsze Naszey Monarchiczney Łaski niegodnym, ale oraz będzie bezprzebaczenia przymuszonym do złożenia w dwóynasób wartości Maiątku zataionego.

Po szóste, ów, który po Wyściu Terminu wyżey oznaczonego o utaionym iakim duchownym maiątku Fiskusowi Naszemu doniesie, ieśli Doniesienie iego za gruntowne uznane y Maiątek utaiony na Skarb odebrany będzie, otrzyma, prócz zamilczenia Nazwiska iego, trzecią Część owego Maiątku w Nadgrodę; od którey to Nadgrody ani Rodak, ani Cudzoziemiec bądź to Swieckiego bądź duchownego Stanu, nawet y sam Fiskus Nasz tudzież y inne Urzędy wyłączone nie będą.

Po siodme; Chcemy nakoniec wszystkich Dłużników Duchowieństwa przez to zaspokoić, iż tu w żawegs

wegs auf eine lästige Eintreibung der Kapitalien selbst, sondern lediglich auf die Einhebung der stipulirten Interessen abgesehen sey, und daß sich die Schuldner in allen künftigen Fällen die billigste, und gerechteste Behandlung zu versprechen haben.

Gegeben in Unserer Haupt- und Residenzstadt Wien am 27ten Oktober 1797. Unserer Regierung im sechsten Jahre.

dnym rozumieniu o uciążliwe zabranie samych Kapitałów, lecz iż szczególnie o wybranie Procentów Stypulowanych rzecz idzie; oraz iż Dłużnicy we wszystkich przyszłych Przypadkach iak naysłuśnieysze y naysprawiedliwsze z sobą postąpienie obiecywać sobie maią.

Dań w Stołecznym i Rezydencyonalnym Mieście Naszym Wiedniu dnia 27. Miesiąca Października 1797. Panowania Naszego Szóstego Roku.

Franz. FRANCISZEK.

Procopius Comes à Lazanzki,
Regis Bohiæ Supus & A. A. prmus Cancius.

Ad Mandatum Sacræ Cæs. Regiæ
Majestatis proprium.
Fidelis Erggelet.

